

การประเมินองค์กรด้วยตนเอง

Self-Assessment

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ทำให้คณะทำงานผู้ไม่เคยได้รับความรู้และยังไม่มีประสบการณ์ในการประเมินองค์กรด้วย **PMQA** เข้าใจเกณฑ์
- ประเมินหาโอกาสในการปรับปรุงจากรายงานของกรมควบคุมโรค
- มีแนวทางให้คณะทำงานจากแต่ละหน่วยงานกลับไปประเมินหน่วยงานไขว้และประเมินรายงานของตนเอง

ทำอะไรบ้างใน 2 วันนี้

- ให้ผู้เข้าร่วม Know Why ในเกณฑ์แต่ละหมวด (มี 7 หมวด)
- ชี้แจงบทบาทในการเป็นคณะทำงานให้แก่กรมและเป็นคณะทำงานของหน่วยงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. แต่งตั้ง

คณะกรรมการ

4. เตรียม

คณะกรรมการ

2. ทำแผน
PMQA

5. เขียนลักษณะสำคัญ

3. ประชุมชี้แจง

6. เขียนรายงาน

7. ประเมินตนเอง

8. จัดลำดับ
ความสำคัญ

9. ทำแผน
ปรับปรุง

10. ดำเนินการตามแผนปรับปรุงและวัดผล

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. แต่งตั้งคณะกรรมการ

2. ทำแผน PMQA

3. ประชุมชี้แจง

4. เตรียมคณะกรรมการ

5. เขียนลักษณะสำคัญ

6. เขียนรายงาน

คะแนนระดับที่ 1

คะแนนระดับที่ 2

7. ประเมินตนเอง

8. จัดลำดับความสำคัญ

9. ทำแผนปรับปรุง

คะแนนระดับที่ 3

คะแนนระดับที่ 4

10. ดำเนินการตามแผนปรับปรุงและวัดผล

คะแนนระดับที่ 5

สิ่งที่ต้องดำเนินการ

- ประเมินหา OFI ของกรมและหน่วยงานไขว้
ผลที่ได้

กรมแข็ง /หน่วยงานแข็ง

กรมแข็ง /หน่วยงาน OFI

กรม OFI /หน่วยงาน
แข็ง

กรม OFI /หน่วยงาน
OFI

สาเหตุของ OFI

มีระบบดีแล้วแต่ไม่เข้าใจเกณฑ์

เข้าใจเกณฑ์ดีแล้ว ระบบดีแล้ว แต่ผู้ประเมินไม่รู้

เข้าใจเกณฑ์ดีแล้ว ระบบดีแล้ว ผู้ประเมินรู้
แต่เขียนไม่ถูก

เข้าใจเกณฑ์ดีแล้ว ผู้ประเมินรู้ระบบ และเขียนเป็น แต่ระบบยังไม่
ADLI

ประเมินเองแจ้ง /หน่วยงาน
อื่นประเมินให้ OFI

อาจเกิดจาก

เขียนอธิบายไม่ชัดเจน

- ปรับการเขียน ----- ได้คะแนนระดับ 1 และ 2

ประเมินเอง OFI /
หน่วยงานอื่นประเมินให้
แข็ง

อาจเกิดจาก

การตีความเกณฑ์แตกต่างกัน
ความสามารถในการอธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจว่าดี

- ปรับการเขียน ----- ได้คะแนนระดับ 1 และ 2
- ได้ OFI นำไปจัดลำดับความสำคัญ ----- ได้คะแนนระดับ 3

ประเมินเอง OFI /
หน่วยงานอื่นประเมินให้
OFI

อาจเกิดจาก

เป็น OFI จริง

ได้ OFI นำไปจัดลำดับความสำคัญ -----

ได้คะแนนระดับ 3

สิ่งที่ต้องดำเนินการ

- ดอยคำทำงาน 35 ดย ๑ระ๑เวลาผลสร๑
มีระบบดีแล้วแต่ไม่เข้าใจเกณฑ์
- ทำความเข้าใจเกณฑ์แล้วเรียบเรียงรายงานใหม่

***** ได้คะแนนระดับ 1 และ 2

สิ่งที่ต้องดำเนินการ

- คณะทำงาน 35 คน ประมวลผลสรุป

เข้าใจเกณฑ์ดีแล้ว ระบบดีแล้ว แต่ผู้ประเมินไม่รู้

- รวบรวมข้อมูลเพิ่มแล้วเรียบเรียงรายงานใหม่

***** ได้คะแนนระดับ 1 และ 2

สิ่งที่ต้องดำเนินการ

- คณะทำงาน 35 คน ประมวลผลสรุป
เข้าใจเกณฑ์ดีแล้ว ระบบดีแล้ว ผู้ประเมินรู้
แต่เขียนไม่ถูก

- ฝึกเขียน/หาคนช่วยแล้วเรียบเรียงรายงานใหม่

***** ได้คะแนนระดับ 1 และ 2

สิ่งที่ต้องดำเนินการ

- ดอยะทำงาน 35 คน ระยะเวลาผลสรุป
เข้าใจเกณฑ์ดีแล้ว ผู้ประเมินรู้ระบบ และเขียนเป็น แต่ระบบยังไม่
ADLI

- รวบรวมเป็นรายการ **OFI** เพื่อนำไปจัดลำดับความสำคัญ

***** ๒ ได้คะแนนระดับ 3

ข้อพึงปฏิบัติสำหรับการประเมินองค์กรด้วยตนเอง

- คณะผู้ประเมินทุกคนเข้าใจตรงกันว่า “ทบทวนสิ่งที่ส่วนราชการดำเนินการอยู่เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่เป็นจริงมาพัฒนาองค์กร”
- ประเมินสิ่งที่ได้วางระบบไว้ และปฏิบัติไปแล้วในอดีต ณ วันที่ประเมินไม่ใช่สิ่งที่ตั้งใจจะทำในอนาคต
- ประเมินได้ว่ามีอะไร ทำอะไร อย่างไร เป็น “จุดแข็ง” หรือเป็น “โอกาสในการปรับปรุง”
- ไม่มีการตัดสิน ผิด ถูก ไม่มีการหาตัวคนผิด ไม่มีการกล่าวโทษกัน
- ยังไม่มีการกำหนดวิธีการแก้ไขในชั้นตอนนี้
- อาจแบ่งเป็นหมวดๆ เพื่ออภิปราย ไม่ประเมินเพียงให้ผ่านไป โดยไม่มีรายละเอียดและไม่เกิดประโยชน์
- จะปิดการอภิปรายหัวข้อเมื่อได้ข้อตกลง หรือมีความเข้าใจตรงกันแล้ว

ประเภทคำถาม : อะไร / อย่างไร

คำถาม เปรียบเสมือนข้อชี้แนะให้พิจารณาในการปฏิบัติงาน

อะไร (WHAT)

- ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการหลักและวิธีปฏิบัติงาน ของกระบวนการนั้น
- ผล แผนงาน เป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ หรือตัวชี้วัดที่สำคัญ

อย่างไร (HOW)

- ให้ข้อมูลของกระบวนการที่สำคัญ เช่น วิธีการ ตัวชี้วัด การนำไปปฏิบัติ และปัจจัยด้านการประเมินผล การปรับปรุงและการเรียนรู้

การประเมินกระบวนการ

ใช้หลัก **ADLI** ซึ่งประกอบด้วย

- ❑ แนวทาง (**Approach - A**)
- ❑ การถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติ (**Deployment - D**)
- ❑ การเรียนรู้ (การทบทวนและปรับปรุง) (**Learning - L**)
- ❑ การบูรณาการ (**Integration - I**)

การประเมินผลสัมฤทธิ์ในหมวด 7

- มีการรายงานผลตัววัดที่สำคัญครบถ้วน
- ผลลัพธ์แสดงผลจำแนกออกครอบคลุมกลุ่มตามที่กระบวนการที่เกี่ยวข้องกัน
ได้ระบุไว้
- ระดับปัจจุบันเมื่อเทียบกับเป้าหมาย
- อัตราการเปลี่ยนแปลง (เช่น ความลาดชันของแนวโน้มของข้อมูล) เทียบกับ
ผลในปีที่ผ่านมา
- ผลการดำเนินการของส่วนราชการเปรียบเทียบกับตัวเปรียบเทียบและ/หรือ
ระดับเทียบเคียง ที่เหมาะสม

- อ่านเกณฑ์ให้เข้าใจว่าเกณฑ์ถามถึงอะไร การที่ส่วนราชการมีการดำเนินการนั้นๆ จะมีประโยชน์อย่างไร คือ “**Know Why**” นั่นเอง
- อ่านรายงานการประเมินที่ตอบคำถามนั้นของเกณฑ์ แล้วพิจารณาว่า
  - แนวทางที่ตอบชัดเจน มีประสิทธิผลหรือไม่
  - แนวทางที่ระบุไว้ในรายงานมีการนำไปปฏิบัติอย่างทั่วถึงหรือไม่
  - เคยมีการทบทวนและปรับปรุงแนวทางที่ระบุไว้หรือไม่
  - มีความเชื่อมโยงกับลักษณะสำคัญขององค์กรและเกณฑ์ข้ออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือไม่
- หากในรายงานการประเมินระบุว่ายังไม่ทราบ / ยังไม่ได้ดำเนินการทั้งที่จำเป็นต้องดำเนินการก็จัดว่าเป็น **OFI**

การประเมินกระบวนการ

ใช้หลัก **A D L I** ซึ่งประกอบด้วย

- แนวทาง (**Approach - A**)
- การถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติ (**Deployment - D**)
- การเรียนรู้ (การทบทวนและปรับปรุง) (**Learning - L**)
- การบูรณาการ (**Integration - I**)

แนวทาง (Approach)

“แนวทาง” หมายถึง

- วิธีการที่นำไปใช้ซ้ำได้ อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและสารสนเทศที่เชื่อถือได้ (ซึ่งหมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นระบบ)
- กระบวนการนั้นสามารถทำให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของ ข้อกำหนด (คำถาม) นั้นๆ ตามความเหมาะสมของส่วนราชการ

การนำไปปฏิบัติ (Deployment)

“การนำไปปฏิบัติ” หมายถึง ความครอบคลุมและทั่วถึง ของ

- การใช้แนวทางเพื่อตอบสนองข้อกำหนดต่างๆ ของหัวข้อ ที่มีความ
เกี่ยวข้องและสำคัญต่อส่วนราชการ
- การใช้แนวทางอย่างคงเส้นคงวา (**Consistent**)
- การใช้แนวทางในทุกหน่วยงานที่ควรใช้

การเรียนรู้ (การทบทวนและปรับปรุง) (Learning)

“การเรียนรู้” (การทบทวนและปรับปรุง) หมายถึง

- การปรับปรุงแนวทางให้ดีขึ้น โดยใช้วงจรการประเมินและการปรับปรุง
- การกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด ของแนวทาง
โดยใช้นวัตกรรม
- การแบ่งปันความรู้จากการปรับปรุงที่ดีขึ้นและนวัตกรรมกับหน่วยงานและ
กระบวนการอื่นที่เกี่ยวข้องภายในส่วนราชการ

วิวัฒนาการของการเรียนรู้

- ไม่เคยทบทวนและปรับปรุง
- ทบทวนแต่ยังไม่เคยนำผลการทบทวนไปดำเนินการปรับปรุง
- ทบทวนและแก้ไขในสิ่งที่ต้องปรับปรุง
- ทบทวน แก้ไข และป้องกันในสิ่งที่อาจเกิดปัญหา
- ทบทวน แก้ไข ป้องกัน และสร้างนวัตกรรมในสิ่งที่เป็นโอกาสในการปรับปรุง
- ทบทวน แก้ไข ป้องกัน สร้างนวัตกรรมและนำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การบูรณาการ (Integration)

“การบูรณาการ” หมายถึง ความครอบคลุมและทั่วถึง ของ

- การใช้แนวทางที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันกับ ความต้องการของส่วนราชการตามที่ระบุไว้ในข้อกำหนด ของหัวข้อต่างๆ ในเกณฑ์
- การใช้ตัวชี้วัด สารสนเทศ และระบบการปรับปรุงที่ช่วยเสริมกระบวนการและหน่วยงานทั่วทั้งส่วนราชการ
- แผนงาน กระบวนการ ผลลัพธ์ การวิเคราะห์ การเรียนรู้ และการปฏิบัติการ มีความสอดคล้องกลมกลืนกันทุกกระบวนการและหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ระดับองค์กร

การบูรณาการควรพิจารณาถึง

- ลักษณะสำคัญของส่วนราชการ
- กระบวนการหลักที่อยู่ในหมวดนั้นๆ
- กระบวนการในหมวดอื่นที่ต้องสอดคล้องกัน โดยเฉพาะที่ระบุไว้ในหมวด 2

ข้อเสนอแนะในการเขียนจุดแข็ง-OFI

- อิงสิ่งที่เกณฑ์ถามเป็นหลัก
- ไม่ใช่แค่ความรู้สึก และระบุจุดแข็ง-OFI ที่เกณฑ์ไม่ได้ถาม
- เลี่ยงคำว่า ควร ก่อนข้าง ไม่ค่อย น่าจะ ไม่น่าจะ ยังไม่ค่อยดีเท่าที่ควร ไม่เพียงพอ
- เขียนให้เป็นประโยค มีประธาน กริยา กรรม อาจอ้างอิงตารางหรือรูปภาพในรายงานเพื่อให้ประโยคสั้น กระชับ